
ПРОЕКТНА ЗАДАЧА ToR 01/2016

АНГАЖИРАЊЕ НА Е-ВЛАДА ЕКСПЕРТ ЗА ПРОЕКТОТ „ГРАЃАНИТЕ НА ПРВО МЕСТО“

За потребите на Организациите: Центар за управување со промени – ЦУП и
Центар за оджлив развој АЛКА – Скопје

1. ВОВЕД

1.1 Позадина на задачата

Проект: „Граѓаните на прво место“

Проектот „Граѓаните на прво место“ е финансиран од Сектор за централно финансирање и склучување на договори во рамките на Министерството за финансии на Република Македонија, во рамките на Националната програма за помош при транзиција и институционална надградба 2011, (Инструмент за Пред Пристапна Асистенција - ИПА).

Општата цел на проектот е зајакнување на капацитетите на граѓанските организации (ГО) во усвојувањето на отворени политики на локалната самоуправа за ефикасно учество во развојот, донесувањето на одлуки, креирањето на јавното мислење и мониторинг на политиките на национално и локално ниво.

Специфични цели на проектот:

1. Развој на институционални механизми и протоколи за „Отворени податоци на локалната самоуправа“, кои што ќе ја подобрат транспарентноста, демократската контрола, учеството на граѓаните и на тој начин ефикасноста на услугите на локалната самоуправа;
 2. Подобрување на капацитетите на граѓанските организации за да ги разберат / употребат / бараат "отворени - паметни податоци", како суштински дел на модерниот пристап за креирање политики и донесување одлуки на локално ниво што овозможува структурно / транспарентно учество на ГО во креирање на политики и донесување на одлуки.
 3. Воспоставување на партнерства / мрежи на „Отворена локална самоуправа“, меѓу граѓанските организации, Единиците на локалните самоуправи (ЕЛС) и државните институции во подготовка на насоки „сини книги“ како основа за поголем ангажман на ГО / граѓаните, што дополнително овозможува поголема транспарентност, учество, одговорност и мерење на влијанието на политиките.
-

Резултати на проектот:

1. Поставени насоки за локалните самоуправи за пристап до отворени податоци и зајакнато управување, преку заедничка соработка помеѓу граѓанските организации, локалните и националните институции, со цел подобрување на транспарентноста и понатамошно подобрување на учеството на граѓанскиот сектор;
2. Подобрени капацитети на граѓанските организации преку обуки и менторство за разбирање и користење на презентирани информации (политики и финансии) и за барање на имплементација на насоките за пристап до отворени податоци на ЕЛС;
3. Воспоставена и подобрена структурна комуникација и соработка на редовна основа помеѓу ЕЛС, локалните граѓански организации и државни институции – МИОА, МЛС, преку развиени мрежни партнерства како канал за размена на знаење и искуства;
4. Подобрени информации и зголемена свест за отворени и паметни податоци на ЕЛС за учество на граѓанскиот сектор во креирање на политики.

Активности на проектот: (1) Спроведување на истражување за јавното мислење и мислењето на граѓанскиот сектор; (2) Анализа на главната законска рамка и веб страниците на ЕЛС; (3) Градење на капацитетите на ГО за пристапот на отворени владини податоци; (4) Воспоставување протоколи за ЕЛС за пристапот „отворени податоци на локалната самоуправа“; (5) Креирање мрежа помеѓу граѓанските организации, единиците на локалната самоуправа и државните институции; (6) Воспоставување на заеднички пристап преку воспоставени насоки во објавувањето и презентацијата на релевантни, разбирливи и корисни информации од страна на ЕЛС.

Целните групи на проектот во Македонија: Граѓанските организации, единиците на локалната самоуправа во 8 региони (Скопје, Битола, Струмица, Штип, Куманово, Велес, Тетово, Струга), државните институции (МИОА / МЛС), граѓаните.

Проектот го спроведува Центарот за управување со промени (ЦУП) и Центарот за одржлив развој АЛКА од Скопје.

Центарот за управување со промени (ЦУП) е спроведувач на проектот и е непрофитна, невладина организација лоцирана во Скопје, Македонија, која работи и имплементира проекти кои имаат за цел да придонесат за развој на македонското општество и регионот. ЦУП промовира разбирање и ненасилни промени и се фокусира на меки мерки и политики кои им помагаат на различни ентитети да ги прифатат општествените промени како нормални ситуации и да ги претворат во позитивни резултати. Организацијата верува дека зајакнувањето на капацитетите на јавната администрација, граѓанскиот сектор, бизнис заедницата, евро - интеграцијата и инвестирањето во луѓето се главни агенти за позитивна промена. ЦУП има неколку години работно искуство со различни државни институции во Македонија и широка соработка со граѓанскиот и бизнис секторот дома и во странство.

Целите и задачите на ЦУП се:

- Јакнење на административните капацитети на јавната администрација
- Инвестиција и развој во персонал/ луѓе
- Европска интеграција и регионална соработка
- Управување со јавни промени и одржување и развој
- Еднакви можности и недискриминација

- Автоматизација на процеси
- Соработка со другите правни и физички лица, меѓународни организации, државни тела, институции, невладини организации и приватен сектор за реализација и постигнување на целите на организацијата.

Центарот за одржлив развој АЛКА е партнер во проектот и е организација која работи повеќе од 10 години на комплексни и повеќе функционални развојни програми применувајќи сопствено развиена методологија. Центарот за одржлив развој АЛКА соработува со заедниците, општините, владините и невладините организации и институции испорачувајќи техничка експертиза и финансиска помош. Цел на соработката е придонес на АЛКА кон одржливиот развој на човековите и материјалните ресурси и јакнење на демократските процеси во Република Македонија.

Визија на АЛКА е организирано општество каде граѓаните имаат активна улога во создавањето и креирањето на подобра иднина за сегашните и следните генерации.

Мисија на АЛКА е охрабрување и поддршка на иницијативите на заедниците за одржлив развој и јакнење на капацитетите на организациите и институциите на локално и регионално ниво.

Стратешки цели на АЛКА се:

- Градење на капацитетите на локално/регионално партнерство за мобилизација на локалните/регионални потенцијали
- Анимација и промоција на соработката и иновативноста во руралниот развој
- Подобрување на перформансите на општествените чинители и развивање одржливи стратегии за решавање на проблемите.

2. РАМКА НА ЗАДАЧАТА

2.1. Цел на мисијата/задачата

Целите на задачата се:

- Компаративна анализа со земјите членки на ЕУ, со утврдување на најдобрите ЕУ практики за „отворени – паметни податоци“;
- Во насока на развој на капацитетите на ГО со цел тие да го разберат и да влијаат на имплементацијата на пристапот за отворени податоци во локалните самоуправи, и со тоа да се зајакне нивното влијание во носењето на одлуки, треба да бидат подготвени материјали за обуки и да се испорачаат обуки на темата: Концепти на отворено владино партнерство и отворени податоци;
- Друга последователна цел е воспоставување насоки за ЕЛС за овозможување на пристап до отворени податоци на локалната самоуправа. Оваа активност подразбира воспоставување на протокол за отворени податоци на ЕЛС кој ќе постави јасни правила за учество на ГО во процесот на носење на одлуки и за тоа како треба да се подобри транспарентноста на ЕЛС. Протоколот треба да иницира / регулира пристап на отворени податоци. Протоколот треба да биде резултат и на пристапот на партнерство / мрежа помеѓу граѓанските организации и ЕЛС во селектираните градови.

2.2. Очекувани резултати

Експертската услуга треба да обезбеди:

2.2.1. Компаративна анализа со земјите членки на ЕУ, најдобрите ЕУ практики за „отворени – паметни податоци“ – Потребно е да се направи компаративна анализа на наодите со тие на ЕУ земјите, земајќи ги во предвид најдобрите ЕУ практики за „отворени – паметни податоци“. Врз основа на споредбата помеѓу состојбата во Република Македонија и најдобрите ЕУ практики, треба да се прикажат потребните чекори за објавување и продуцирање на податоци кои се релевантни од аспект на потребите на граѓаните, односно податоци на кои на едноставен начин може да се пристапи и кои се разбирливи и споредливи со претходни периоди.

2.2.2. Фокус групи со ГО – Заедно со проектниот тим потребно е да се модерираат 8 фокус групи со граѓанските организации за да се утврдат нивните потреби во однос на веб-страниците на ЕЛС во секој од 8те градови (во согласност со претходно анализираните стандарди кои постојат во ЕЛС во земјите на ЕУ). Целта на фокус групите е да се добие подлабок увид во врска со потребите на граѓанските организации во однос на отворените - паметни податоци.

2.2.3. Подготовка на извештај и препораки од анализа - По канцелариското истражување на законската рамка и веб страниците на ЕЛС во однос на постоечките практики во селектираните градови, презентирани информации за учество на ГО и финансиските информации на ЕЛС (предмет на работа на друг експерт од друга проектна задача), како и организирани фокус групи за потребите на ГО, треба да се изработи извештај со наодите од анализата, кој особено треба да даде препораки за како да се подобри постоечката состојба.

2.2.4. Развој на наставни програми / материјали за обуки и менторство за отворено владино партнерство и отворени податоци и испорака на обуки – Треба да бидат преземени активности за градење на капацитетите на ГО со цел тие да го разберат и да влијаат на имплементацијата на пристапот за отворени податоци во локалните самоуправи, и со тоа да се зајакне нивното влијание во носењето на одлуки. Оваа активност треба ги поттикне ГО да ги следат јавните политики, формите и процедурите за учество на граѓанскиот сектор кои им се на располагање. Материјалите ќе бидат изработени во соработка со проектниот тим и ќе бидат наменети за ГО и ЕЛС. Материјалите треба да бидат едукативни, практични и иновативни и треба да се однесуваат на темата: „Концепти на отворено владино партнерство и отворени податоци“. По развој на наставните програми и материјали за обука, ЦУП и Алка заедно со експертот треба да испорачаат обуки во пет модули, со учество на претставници на целни ГО на локално ниво и ЕЛС. Се предвидува дека на обуките ќе има вкупно 120 учесници. Обуките треба да бидат партиципативни, со споделување на знаење заради зајакнување на капацитетите за идно независно трансферирање на знаење од страна на учесниците. Експертот ќе испорача 2 модули од вкупно предвидените 5 модули;

2.2.5. Учество на состаноци за изготвување на насоки/протоколи за отворени податоци на локалната власт - Со цел да се постават заеднички протоколи на ЕЛС, тимот на проектот, заедно со експертот и граѓанските организации ќе имаат средби со претставници на ЕЛС во 8те градови и централните владини институции МИОА и МЛС.

Целта на средбите ќе биде да се создаде заеднички пристап кон ефективно и инклузивно учество на граѓанското општество и зајакнување на транспарентноста на ЕЛС.

2.2.6. Подготовка на документ со насоки за отворени владини податоци на ЕЛС насоки и ИТ протоколи за отворени – паметни податоци - Врз основа на добиените наоди преку состаноци со претставници на ЕЛС во 8те градови, истражувањето за потребите на граѓаните, анализата на постоечките законски рамки на ЕЛС, практиките / протоколи за транспарентност и отчетност; фокус групите и компаративната анализа на најдобри практики на ЕЛС во земјите членки на ЕУ, треба да се подготват финално да се подготват два документи:

- Насоки за отворени владини податоци на ЕЛС, со цел подобрување на транспарентноста на ЕЛС и со тоа подобрување на учеството на ГО.
- ИТ протоколи за отворени – паметни податоци, со фокус на тоа како податоците треба да бидат презентирани, особено економските параметри користејќи модерни алатки како инфо графици и други ИТ техники кои ќе овозможат презентирање на податоци на заеднички начин за сите ЕЛС кој би бил лесен за користење и компарабилен.

2.3. Активности на мисијата

Од експертот се очекува:

- а) Компаративна анализа со земјите членки на ЕУ, најдобрите ЕУ практики за публикување на „отворени – паметни податоци“ во локалните самоуправи;
- б) Модерирање на фокус групи со ГО;
- в) Подготовка на извештај и препораки од анализа;
- г) Развој на наставни програми / материјали за обуки и менторство за отворено владино партнерство и отворени податоци и испорака на обуки;
- ѓ) Подготовка на документ со насоки за отворени владини податоци на ЕЛС;
- е) Подготовка на ИТ протоколи за отворени – паметни податоци.

2.4. Временски период за услугата

Временската рамка за реализација на оваа проектна задача е февруари – декември декември 2016 година. Финалниот извештај за експертската услуга треба да се поднесе до крај на декември 2016 година. Конкретната временска рамка за реализација на проектните активности ќе биде предмет на договор помеѓу проектните партнери и експертите.

Резултат	Опис	Кога	Со кого
2.2.1	Компаративна анализа со земјите членки на ЕУ, најдобрите ЕУ практики за публикување на „отворени – паметни податоци“ во локалните самоуправи	февруари – април 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор
2.2.2	Модерирање на фокус групи со ГО	март – април 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор

2.2.3	Подготовка на извештај и препораки од анализа	април – јуни 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор
2.2.4	Развој на наставни програми / материјали за обуки и менторство за отворено владино партнерство и отворени податоци и испорака на обуки	јуни – октомври 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор
2.2.5	Подготовка на документ со насоки за отворени владини податоци на ЕЛС	септември - декември 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор
2.2.6	Подготовка на ИТ протоколи за отворени – паметни податоци	септември - декември 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор
2.2.7	Подготовка на презентација на наодите од извештајот и препораките за завршна конференција	декември 2016	ЦУП проектен координатор АЛКА проектен координатор

3. ОРГАНИЗАЦИЈА

3.1. Специфични квалификации

За реализација на оваа проектна задача се ангажира е-Влада експерт кој има широко познавање во областа на е-Влада, со искуство во политиките на е-Влада во земјата, а особено политиките за отворени податоци, како и знаење на најдобрите ЕУ практики во оваа област. Експертот треба да има минимум 5 години практично работно искуство во областа на е-Влада, предмет на оваа проектна задача, заради спроведување на компаративна анализа со земјите членки на ЕУ и најдобрите ЕУ практики за „отворени – паметни податоци“, подготовка на насоки за отворени владини податоци на ЕЛС и ИТ протоколи за отворени – паметни податоци.

3.2. Временска рамка (денови)

Фаза	Вкупно денови
Компаративна анализа со земјите членки на ЕУ, најдобрите ЕУ практики за публикување на „отворени – паметни податоци“ во локалните самоуправи	11
Модерирање на фокус групи со ГО	4
Подготовка на извештај и препораки	2
Развој на наставни програми / материјали за обуки и менторство за отворено владино партнерство и отворени податоци и испорака на обуки	13

Подготовка на документ со насоки за отворени владини податоци на ЕЛС	12
Подготовка на ИТ протоколи за отворени – паметни податоци	15
Подготовка на презентација на наодите од извештајот и препораките за завршна конференција	1
ВКУПНО (макс.)	58

Крајниот рок за извршување на оваа задача е декември 2016 година.

3.3. Логистика

За спроведување на активностите, во текот на целата мисија од страна на проектниот тим на ЦУП и АЛКА ќе биде обезбедена следнава поддршка:

- ЦУП проектен координатор;
- АЛКА проектен координатор;
- Асистент на проект;
- Соработник за комуникации и односи со јавност.

Плаќање за е-Влада експертот: 30% по потпишување на договорот, 30% по анализата, 30% по изработка на насоките и протоколите и 10% во рок од 30 дена по завршувањето на финалниот извештај за експертската задача.

3.4. Библиографија и документација

Во функција на успешно извршување на задачата на експертите ќе им биде доставена на располагање сета потребната документација со која располагаат ЦУП и партнерите.